

וינרים או לוזרים

Category: חגים, סוכות

מה הופך אותך ללוזר ומה עושה אותך לוינר? שלושת חגי חודש תשרי נותנים לנו תובנה מרתקת כיצד להתייחס לזולת ולעצמנו.

מי הלוזר?

בארץ ישראל עושים שימוש במילים רבות בשפה האנגלית. מילים רבות הפכו כבר ל"סלנג" ישראלי שגור ונפוץ, כמו: כאוס, אוקיי, פוליטיקלי קורקט ועוד. תופעה זו אולי מעידה במידת-מה על רצון הישראלים להידמות לאמריקאים.

אחת המילים הנפוצות והשגרתיות בישראל, היא המילה "לוזר" שהפכה לנכס צאן ברזל וחלק בלתי נפרד מהשפה הארצישראלית, כשכל אחד מכנה את השני: "לוזר!"

יהודי פשוט חשוב במידה שווה

כשהבעל-שם-טוב התגלה בעולם, הוא גילה את בשורת החסידות לעם ישראל. עד תקופת הבעש"ט היו הבדלי מעמדות ברורים בעם ישראל: תלמידי החכמים מול עמי-הארץ הפשוטים. הפער ביניהם היה עצום. אחד מיסודות החסידות של הבעש"ט הוא, שכל יהודי יקר בעיני ה'. האיש הפשוט ביותר יקר בעיני ה' לא פחות מהצדיק הגדול ביותר. גם יהודי שאינו יודע קרוא וכתוב חשוב בפניו.

לאחר תקופת הבעש"ט, באה תקופת תלמידו וממשיך דרכו ² המגיד ממעזריטש. מסופר שאצל המגיד, כיון שהמגיד סבל ברגלו, היה נהוג שתלמיד יישן סמוך לחדרו על מנת לסייע לו. לילה אחד, ישן שם רבי אלימלך מליז'ענסק. באמצע הלילה קרא לו המגיד ואמר: "האם אתה שומע אלימלך מה שאומרים במתיבתא דרקייעא? צריך לאהוב רשע גמור כמו שאוהבים צדיק גמור!".

זו כבר דרגה גבוהה ונעלית ביותר. לא מדובר רק באיש פשוט וישר-דרך גרידא, אותו אנו מצווים לאהוב כפי שאוהבים צדיק גמור (שכן הוא יקר בעיני הקב"ה כמו צדיק גמור). יתירה מזו: עלינו לאהוב רשע באותה אהבה שאוהבים צדיק גמור!

לאחר מכן באה תקופת אדמו"ר הזקן, שביאר בספר התניא את משמעות הציווי "ואהבת לרעך כמוך" ³ לאהוב את הזולת כי הוא חלק מעצמך. הזולת חולק איתך את אותו חלק אלוקה ממעל ממש, וממילא כשאתה אוהב אותו אתה למעשה אוהב את עצמך, דוגמת אהבת ההורים לילדיהם. ולכן אין צורך להסביר מדוע יש לאהוב את השני, כי בעצם, אתה אוהב את עצמך.

אלא שכדי לחוש ולהרגיש זאת ² יש לעבור כברת דרך ארוכה²

שלושת החגים

שלוש הדרגות הללו, שכל אחת מהן אפיינה, כאמור, דור אחר בתולדות החסידות ² דור מייסד החסידות ² הבעש"ט, דור המגיד ממעזריטש, וחיידושו של אדמו"ר הזקן ² משתקפות בשלושת החגים של חודש תשרי:

ראש השנה הוא יום "תחילת מעשיך" ² יום ברוא האדם. אדמו"ר הזקן מבאר בלקוטי תורה ש"אתם נצבים היום" מוסב על ראש השנה, שבו עומדים לפני הקב"ה כולם, שווה בשווה, ללא פערים וללא חילוקי מעמדות; עשרת הסוגים מ"ראשיכם שבטיכם" ועד "חוטב עציך ושואב מימך" ² מתאחדים יחד ביום זה ועומדים נצבים "כולכם לפני ה'". מכאן, שבראש השנה אין הבחנה בין למדן לאיש הפשוט, כולם נבראו באותו יום, וכולם יקרים בעיני הקב"ה. זו אפוא התפיסה שהנחיל הבעש"ט לעולם בהתגלות החסידות.

יום הכיפורים מסמל דרגה עמוקה ומשמעותית יותר של אחדות; ביום זה באים לבית הכנסת להתפלל גם אנשים שכף רגלם לא דורכת בו בכל השנה. וכפי שאומרים לפני תפילת כל נדרי "אנו מתירים להתפלל עם העבריינים", אנו מודעים לעובדה שהם עבריינים, ולמרות זאת אנו מבינים שיש לאוהבם גם אם הם "עבריינים" ² ביום כיפור אנו מגלים שהמשותף בינינו גדול מהמפריד, ואם לבורא עולם ומנהיגו יש מקום לעבריינים והוא מאזין לתפילתם, גם לנו צריכה להיות את אותה גישה.

עובדה זו ניכרת ומשתקפת בפועל ביום הכיפורים בבית הכנסת. אנשים מרגישים מאוחדים ובבית הכנסת שוררת רוח של פיוס ומחילה. המגיד ממעזריטש חידש, שעל יהודי להרגיש זאת לא רק ביום כיפור, אלא במהלך כל השנה.

בסוכות אנו מתעלים לדרגת אחדות גבוהה ומשמעותית עוד יותר; בראש השנה וביום הכיפורים המצווה היא להתפלל ולחזור בתשובה, דבר זה, מטבעו, נתון לחילוקי מעמדות. ישנם כאלו שחוזרים בתשובה יותר ומכוונים בתפילתם יותר, וישנם פחות. לעומת זאת, בחג הסוכות, בו המצווה היא לאכול, לשתות ולישון בסוכה ² אין הבדלים ופערים בין אדם לרעהו. כולם אוכלים וישנים בשווה, אין טובים יותר או פחות. ההדגשה היא על השוויון הממשי שבין יהודי לחברו, אין שום הבדל ביניהם, שכן בצרכים הבסיסיים של האדם ² הכול שווים. זו למעשה התפיסה החסידית שהנחיל אדמו"ר הזקן ² "ואהבת לרעך כמוך" ² כמוך ממש, ולכן דווקא בנוגע לחג הסוכות מובא בגמרא: "ראויים כל ישראל לישוב בסוכה אחת".

איך להפוך לוינר

יהודי עדיין יכול לשאול את עצמו, הלא אנו חיים בעולם תחרותי, זה טבע העולם כפי שהקב"ה ברא אותו. ואם כן, כיצד יכול אני לאהוב את זולתי כמו שאני אוהב את עצמי, בה בשעה שאני מתחרה עמו?!
מתחרה עמו?!

אך עלינו לדעת שכך הם פני הדברים רק בעולם הגדול, שבו התחרות היא חזות הכול; אולם יהודי שמאמין בה' ובוטח בו, יודע בבירור שפרנסתו מובטחת לו מאת הקב"ה, ומה שמגיע לו אף אחד לא יכול לקחת ממנו, ולכן אינו חושש מתחרות וממתחרים שיעיבו על עסקיו. כל שעליו לעשות הוא לעבוד ולבטוח בה', ובכך לעשות כלי לברכתו של הקב"ה. וכשם שברוחניות, אדם אינו מתחרה עם רעהו כמה תורה הוא לומד וכמה מצוות הוא מקיים, שכן הציפיות מכל אדם שונות, וכל אחד נמדד בצורה שונה לפי יכולותיו ואפשרויותיו ☞ כך גם בגשמיות.

בעולם הגדול אנשים מוציאים הרבה אנרגיה על התחרות, אך ביהדות, האדם היחידי שאתה יכול להתחרות כנגדו הוא אתה בעצמך ☞ אם עשית יותר מאתמול אז אתה "וינר", ואם עשית פחות מאתמול אתה "לוזר". ברגע שתפנים את העובדה שאף אחד לא מתחרה שלך, תפנה מקום ליהודי שני, ואז תוכל להגיע לדרגת האחדות העמוקה שחג הסוכות מסמלת.

סוד ההצלחה

שאלו פעם בעלים של חברת מוניות, מה סוד הצלחתו מול מתחרהו שנוחל רק הפסדים. הוא השיב, "אני משקיע תשעים וחמש אחוז בעסק ורק חמש אחוז בתחרות, ואילו חברי משקיע חמש אחוז בעסק ותשעים וחמש אחוז בתחרות נגדי, ולכן הוא מפסיד".

אל ליהודי להשקיע את ראשו ורובו בתחרות. עליו להשקיע את עצמו בעסקיו ולעשות כלי לברכת ה'.

כשאמא שלך אמרה לך שאתה הילד הכי טוב והכי מוכשר בעולם ☞ היא לא שיקרה; בעולם שלך אתה הכי טוב. העם היהודי הוא עם של וינרים. גם הלוזרים הם וינרים.